

LASTENSUOJELUN SANASTOTYÖ
SUOMI-TURKKI

Suzan Aksoy Baltaci
Opinnäytetyö kevät 2018
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Asioimistulkkauksen koulutus
Tulkki (AMK)

TIIVISTELMÄ

Aksoy Baltaci, Suzan. Lastensuojelun sanastotyö suomi–turkki-sanasto. Kevät 2018, 41 sivua, 1 liite. Diakonia-ammattikorkeakoulu, asioimistulkkauksen koulutus, tulkki (AMK).

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda lastensuojelun suomi–turkki sanasto. Sanastot ovat asioimistulkkien tärkeimpiä työvälineitä, mutta valitettavasti julkisia sanastoja löytyy niukasti. Lastensuojelun suomi–turkki sanasto on koottu käyttämällä eri tietolähteitä, kuten alan kirjallisuutta, lainsäädäntöä, internetlähteitä sekä opinnäytetyön tekijän tulkkauskokemusta lastensuojelualalla.

Opinnäytetyö koostuu raportista, joka sisältää tietoperustan sekä sanastotyöprosessin lähtökohdat ja vaiheet. Tietoperustassa käsitellään tulkkausta lastensuojelualalla sekä Suomen ja Turkin lastensuojelupalveluja. Lastensuojelun sanasto suomi–turkki on työssä liitteenä. Sanastossa on 69 suomenkielistä termiä ja määritelmää, sekä termien turkin kieliset vastineet.

Sanasto on tarkoitettu pääasiassa asioimistulkeille, asioimistulkkiopiskelijoille sekä kääntäjille, joiden työkieliä ovat suomi sekä turkki. Asioimistulkkien ja kääntäjien lisäksi sanastosta voivat hyötyä myös lastensuojeluviranomaiset, jotka työskentelevät turkin kielisten lastensuojeluasiakkaiden kanssa. Kaksikielinen sanasto sekä opinnäytetyön teoriaosuus auttavat lastensuojeluviranomaista ja turkin kieltä puhuvaa asiakasta kommunikoinnissa ja yhteisymmärryksessä.

Avainsanat: lastensuojelu, sanastotyö, sanasto, asioimistulkkaus, turkin kieli

ABSTRACT

Aksoy Baltaci, Suzan. Finnish–Turkish glossary of child protection. Spring 2018, 41 pages. 1 appendix. Language: Finnish. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Community Interpreting. Degree title: Interpreter.

The aim of this thesis was to create a Finnish–Turkish glossary of child protection. Glossaries are one of the important tools for an interpreter, but unfortunately there are not many public glossaries available. The terms of the Finnish–Turkish glossary of child welfare have been collected using various sources of information, such as literature, legislation, various internet sources and from the author's own interpretation assignments in the child protection field.

The thesis consists of a theory part, and steps of the glossary process. The theory part presents interpretation in the child protection field, and also Finnish and Turkish child protection services. The Finnish–Turkish glossary of child protection is attached to the thesis. The glossary contains 69 terms in Finnish and their definitions, and all the terms have Turkish equivalents.

The thesis is aimed at interpreter students and interpreters whose working languages are Finnish and Turkish. Beside interpreters, the child protection authorities who work with Turkish child protection clients can also find use from the glossary. The glossary and the theory part of the thesis will help the child protection authorities and Turkish clients with the communication and mutual understanding.

Keywords: child protection, terminology work, glossary, community interpreting, Turkish language

ÖZET

Aksoy, Baltacı Suzan. Fince–Türkçe çocuk koruma terimler sözlüğü. İlbahar 2018. 41 sayfa, 1 ek. Dil: Fince. Diakonia Uygumalı Bilimler Üniversitesi. Toplum çevirmenliği bölümü: Tercümanlık.

Bu çalışmanın amacı Fince–Türkçe çocuk koruma terimleri sözlüğü hazırlamaktır. Sözlükler, tercüme sırasında tercümanların en sık kullandıkları araçlardan biridir. Malesef Fince–Türkçe sözlükler zor bulunuyor. Bu sözlük çocuk koruma alanında bulunan kitaplardan, internet sayfalarından, kanunlardan ve tercümanlık sırasında topladığım terimlerden yapılmıştır.

Bu çalışma teorik bilgi kısmı ve terminoloji kısmı olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Teorik kısım çocuk koruma alanında yapılan tercümanlıkları, Türkiye'nin ve Finlandiya'nın çocuk koruma sistemleriyle ilgili bilgileri içermektedir. Çocuk koruma terimler sözlüğü ektedir. Sözlük 69 Fince terimden oluşmaktadır. Bu terimlerin Fince açıklamaları ve Türkçe karşılıkları vardır.

Sözlük tercümanlara, tercümanlık alanında öğretim gören öğrencilere ve çevirmenlere yönelik hazırlanmıştır. Ayrıca çocuk koruma görevlileri de bu sözlükten faydalanabilirler. Hem sözlük, hem çalışmanın teorik kısmı çocuk koruma görevlilerinin ve Türkçe konuşan müşterilerin birbirleriyle olan iletişimlerini sağlamada yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: çocuk koruma, terminoloji çalışması, sözlük, toplum çevirmenliği, Türkçe dili

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 LASTENSUOJELUPALVELUT SUOMESSA	8
2.1 Lastensuojelun avohuollon tukitoimet	9
2.2 Huostaanotto ja sijaishuolto	10
2.3 Kiireellinen sijoitus	11
2.4 Jälkihuolto	11
3 LASTENSUOJELUPALVELUT TURKISSA	13
3.1 Ehkäisevät lastensuojelupalvelut	13
3.2 Lastensuojelulaitokset	14
3.3 Huostaanotto ja sijaishuolto	14
4 TULKKAUS LASTENSUOJELUALALLA	16
5 SANASTOTYÖ	18
5.1 Tarkoite	18
5.2 Käsitejärjestelmät	18
5.2.1 Hierarkkiset suhteet	19
5.2.2 Koostumussuhteet	19
5.2.3 Funktiosuhteet	19
5.3 Termi	20
5.4 Määritelmä	20
6 LASTENSUOJELUN SANASTOTYÖN TOTEUTUS	22
6.1 Sanastotyöni lähtökohdat	22
6.2 Vastineiden haku ja termivalinnat	23
6.3 Määritelmien laatiminen	24
6.4 Sanastotyön haasteet ja luotettavuus	25
7 POHDINTA	27
LÄHTEET	29
LIITE 1: LASTENSUOJELUN SANASTO SUOMI–TURKKI	32

1 JOHDANTO

Kattavat sanastot ovat yksi asioimistulkkien käyttämistä tärkeistä työvälineistä, ja niiden avulla asioimistulkit pystyvät kehittämään omaa ammattitaitoaan sekä valmistautumaan annettuun toimeksiantoon parhaalla mahdollisella tavalla. Sanastoille on jatkuvasti tarvetta, mutta valitettavasti suomi–turkki-kieliparilla julkisia sanastoja löytyy niukasti. Havahduin lastensuojelun sanastotyön tarpeeseen tulkatessani lastensuojelualalla. Olen havainnut, etteivät lastensuojelualan käsitteet ole aina kaikille täysin tuttuja tai selkeitä. Lastensuojelu on erittäin tärkeä ja herkkä aihe, minkä vuoksi on tärkeää että tulkkauksessa käytetään täsmällisiä termejä. Opinnäytetyöni tavoitteena oli luoda laadukas lastensuojelualan suomi–turkki-sanasto. Opinnäytetyöni on kehittämispainotteinen eli toiminnallinen työ.

Pääasiallisesti haluan lastensuojelualan sanastotyölläni tavoittaa kaikki asioimistulkit ja kääntäjät, joiden työkieliä ovat suomi ja turkki. Toivon, että opinnäytetyöstäni pystyvät hyötymään myös turkinkielisten lastensuojeluasiakkaiden kanssa työskentelevät lastensuojeluviranomaiset. Toivon, että tietopakettini Turkin lastensuojelusta auttaa lastensuojeluviranomaisia turkin kieltä puhuvien lastensuojeluasiakkaiden kohtaamisessa. Myös turkin kieliset maahanmuuttajat pääsevät opinnäytetyöni kautta tutustumaan sekä Suomen että Turkin lastensuojelupalveluihin. Parhaimmillaan sanastoni auttaa lastensuojeluviranomaisten ja turkinkielisten asiakkaiden kommunikoinnissa ja yhteisymmärryksessä.

Lastensuojelu itsessään on laaja kokonaisuus, joten yritin rajata opinnäytetyötäni tehden siitä mahdollisimman selkeän kokonaisuuden. Opinnäytetyöni teoriaosassa kerron sekä Suomen että Turkin lastensuojelun tarjoamista palveluista sekä tulkkauksesta lastensuojelualalla. Käsittelen myös sanastotyön keskeisimpiä käsitteitä ja kerron kattavasti lastensuojelun sanastotyön eri vaiheista. Koska tarkoituksenani on tarjota kohderyhmälle mahdollisimman laadukas sanasto, itse lastensuojelun suomi–turkki-sanastoa ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään lastensuojelualan palveluihin.

Sanastoon kerään kaikista tärkeimmät ja käytetyimmät käsitteet lastensuojelualalta. Varsinainen sanasto on opinnäytetyössä liitteenä. Opinnäytetyöni sanastoa voidaan myöhemmin jatkaa myös muille työkielille.

2 LASTENSUOJELUPALVELUT SUOMESSA

Suomessa lastensuojelua toteutetaan lapsi- ja perhekohtaisena lastensuojeluna sekä ehkäisevänä lastensuojeluna. Lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun kuuluu avohuolto, huostaanotto, sijaishuolto, kiireellinen sijoitus sekä jälkihuolto. Lastensuojelun lisäksi myös kunnan tulee järjestää ehkäisevää lastensuojelua lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tällöin perhe ja lapsi saavat erityistä tukea ilman, että he ovat lastensuojelun asiakkaita. Ehkäisevän lastensuojelun tarkoituksena on edistää ja turvata lapsen kasvua, kehitystä ja hyvinvointia. Ehkäisevää lastensuojelua toteutetaan tuella, jota annetaan esimerkiksi opetuksessa, äitiys- ja lastenneuvolassa, nuorisotyössä, päivähoidossa sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollossa. (L 417/2007.) Sosiaalihuoltolain mukaan perhettä ja lasta voidaan myös tukea perhetyön avulla. Perhetyö tarjoaa tukea ja ohjausta esimerkiksi voimavarojen vahvistamisessa sekä keskinäisen vuorovaikutuksen parantamisessa. (L 1301/2014.)

Lastensuojelun palvelujärjestelmä on laaja kokonaisuus, jonka tulee toimia suunnitelmallisesti edistäen ja tukien lapsen kehitystä ja kasvua. Lastensuojelun perustehtäviin kuuluu lasten yleisiin kasvuoloihin vaikuttaminen, vanhempien tukeminen kasvatustehtävässä sekä varsinainen lasten suojelutehtävä. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.)

Lastensuojeluprosessi tulee vireille joko hakemuksella, tai kun lastensuojelun työntekijä on muilta tahoilta saanut tietää mahdollisen lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta. Kun lastensuojeluasia on tullut vireille, tehdään palvelutarpeen arviointi. Sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin arvioiden lapsen kasvuolosuhteita ja huoltajan tai lapsen kasvatuksesta vastuussa olevan henkilön mahdollisuuksia huolehtia lapsen kasvatuksesta ja hoidosta. Palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä lastensuojeluasian vireille tulosta, ja palvelutarpeen arvioinnin on oltava valmis viimeistään kolmen kuukauden päästä asian

vireille tulosta. (L 417/2007.)

2.1 Lastensuojelun avohuollon tukitoimet

Lastensuojelutarpeen toteamisen jälkeen avohuollon tukitoimia on järjestettävä viipymättä. Avohuollon tukitoimien tarkoituksena tukea lapsen myönteistä kehitystä sekä vahvistaa lapsen hoidosta vastaavien henkilöiden kasvatuskyykyjä. (L 417/2007.)

Lastensuojelun avohuollon tukitoimiin lukeutuvat muun muassa sosiaalipalvelut, toimeentulotuki, lapsen taloudellinen tuki esimerkiksi koulunkäynnissä tai harratukissa, tehostettu perhetyö ja perhekuntoutus. Muita lasta ja perhettä tukevia tukitoimia ovat myös esimerkiksi kriisityö ja kriisipäivystys, aamu- ja iltapäivätoiminta, tukiasunnot, turvakotipaikat, läheisneuvonpito. Avohuollon tukitoimet pidetään monipuolisina, jotta kaikille perheille voidaan valita tarkoituksenmukaista palvelua. Sosiaalityöntekijä arvioi tarvittavat palvelut asiakkaan asiakassuunnitelmaan, ja kunnalla on velvoite järjestää lastensuojeluasiakkaalle asiakassuunnitelmassa olevat palvelut. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.)

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen vuoden 2016 lastensuojelun tilastoraportin mukaan vuonna 2016 lastensuojelun avohuollon asiakkaita oli 57 784. Avohuollon asiakkaiden määrä on vähentynyt 16 100 asiakkaalla verrattuna vuoteen 2015 tilastoraporttiin. Avohuollon asiakkaiden väheneminen voidaan nähdä johtuvan 1.4.2015 voimaan astuneesta uudesta sosiaalihuoltolaista, minkä mukaan sosiaalihuoltolain palveluita tulee tarjota perheille ilman, että heillä on lastensuojeluasiakkuus. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.)

2.2 Huostaanotto ja sijaishuolto

Huostaanotto tarkoittaa, että lapsen huolenpidosta ja asumisesta vastaa julkinen valta (Bardy 2009, 73). Lapsen sijaishuolto on kiireellisesti sijoitetun tai huostaan otetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Lapsella on oikeus huostaanottoon ja sijaishuoltoon, mikäli avohuollon tukitoimet eivät riitä auttamaan lasta tarpeeksi. Huostaanottoon on ryhdyttävä, kun lastensuojelulaissa huostaanotolle asetetut edellytykset täyttyvät (lastensuojelulaki 40§). (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.) Lapsi on otettava sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen huostaan ja hänelle on järjestettävä sijaishuolto, mikäli puutteet lapsen huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet uhkaavat vaarantaa vakavasti lapsen kehitystä tai terveyttä. Edellytykset huostaanotolle täyttyvät myös jos lapsi itse vaarantaa vakavasti terveyttään tai kehitystään käyttämällä päihteitä tai tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikollisen teon. Edellytykset täyttyvät myös muulla niihin rinnastettavalla käyttäytymisellä. Huostaanottoon ja sijaishuollon järjestämiseen voidaan kuitenkin ryhtyä vain, mikäli lastensuojelulain 7§:n tarkoitetut toimet eivät olisi lapsen edun mukaisen huolenpidon toteuttamiseksi sopivia. Myös sijaishuollon täytyy olla arvioitu olevan 4 §:n mukaisesti lapsen edun mukaista. (L 417/2007.)

Huostaanotto ja sijaishuolto valmistellaan sosiaalityöntekijöiden sekä mahdollisten muiden lastensuojeluun perehtyneiden työntekijöiden kanssa yhteistyössä. Sosiaalihuollosta vastaavalla toimielimellä on oikeus päättää huostaanotetun lapsen olinpaikasta, hoidosta, kasvatuksesta, opetuksesta, terveydenhuollosta ja valvonnasta. Kuitenkin lapsen huoltajilla tai hoidosta ja kasvatuksesta vastuussa olevalla henkilöllä, on oikeus tulla kuulluksi erikseen järjestettävällä tilaisuudella. Kuuleminen voidaan kuitenkin jättää suorittamatta, mikäli siitä aiheutuisi esimerkiksi vakavaa vaaraa lapsen kehitykselle tai turvallisuudelle. Myös mikäli 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustavat huostaanottoa tai välittömää sijaishuoltoon sijoittamista, päätöstä ei voida tehdä sosiaalitoimessa. Tällöin sosiaalihuollon viranhaltija

tekee hallinto-oikeuteen hakemuksen huostaanotosta. (L 417/2007.)

Huostaanotto on aina toistaiseksi voimassa. Kun lastensuojelulain 40 §:n mukaista huostassapidon ja sijaishuollon tarvetta ei enää ole, viranhaltija tekee päätöksen huostassapidon lopettamisesta sen jälkeen, kun lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä on valmistellut asian. Myös lapsen täyttäessä 18 vuotta huostassapito lakkaa. (L 417/2007.)

2.3 Kiireellinen sijoitus

Lapselle voidaan järjestää kiireellisesti sijaishuoltoa, jos lapsi on lastensuojelulain 40 §:ssä mainituista syistä välittömässä vaarassa. Ennen kiireellisen sijoituksen päätöstä on selvitettävä lapsen, vanhemman, huoltajan tai muun lapsen kasvatuksesta ja hoidosta vastuussa olevan henkilön mielipide ja näkemys asiasta. Lastensuojelua toteuttaessa on aina otettava huomioon myös lapsen osallisuus. Lapsen mielipiteet ja toiveet on otettava huomioon iän ja kehitystason mukaisesti. Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan kaksitoista vuotta täyttäneelle lapselle täytyy varata erillinen tilaisuus tulla kuulluksi häntä itseään koskevassa lastensuojeluasiassa. (L 417/2007.)

2.4 Jälkihuolto

Jälkihuolto on sijoitettujen ja huostaan otettujen lasten ja nuorten lastensuojeluprosessin viimeinen vaihe. Jälkihuollolla pyritään turvaamaan aikaisemman sijaishuollon kantavuus sekä helpottamaan nuoren itsenäistymistä ja kotiutumista. Sijaishuoltoa ja jälkihuoltoa ei tulisi nähdä erillisinä prosesseina, vaan toisiinsa liittyvinä vaiheina. Sijaishuollon aikana saavutetut myönteiset tulokset ovat vaarassa valua hukkaan ilman onnistunutta jälkihuoltoa. (Opas lastensuojelun jälkityöhön 2016, 8–9.)

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä tekee yhdessä lapsen tai nuoren kanssa jälkihuoltosuunnitelman, jota kutsutaan palvelukokonaisuudeksi. Jälkihuollon palvelut järjestetään aina lapsen ja nuoren yksilöllisen tarpeen mukaan. Jälkihuollon palveluihin kuuluu esimerkiksi psykososiaalisen tuen, kuten henkilökohtaisen neuvonnan ja ohjauksen antaminen. Nuorta voidaan auttaa tulevaisuuden suunnitelmissa; toiveita ja tarpeita mietitään yhdessä. Apua tarjotaan esimerkiksi koulutukseen liittyvissä asioissa, asunnon etsimisessä, harrastuksissa, työllistymisessä. Tukitoimiin kuuluu myös taloudellinen tuki nuoren asumiseen, koulutukseen ja muihin itsenäistymiseen liittyviin menoihin. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.)

Jälkihuolto päättyy joko silloin, kun nuori täyttää 21 vuotta, tai viiden vuoden päästä siitä, kun lapsi on ollut lastensuojeluasiakkaana sijoituksen jälkeen. Kuitenkin jälkihuollon päättymisen jälkeen nuorta ei saa jättää ilman tukea, vaan häntä tulee tarvittaessa ohjata esimerkiksi kunnan palveluihin. Jälkihuolto on kuitenkin nuorelle vapaaehtoista. Jälkihuollosta ensin kieltäytynyt voi kuitenkin pyytää sitä ennen 21 ikävuotta. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.)

3 LASTENSUOJELUPALVELUT TURKISSA

Turkin lastensuojelupalvelut ovat kehittyneet hurjasti siitä, kun ensimmäinen lastensuojelulaki astui voimaan vuonna 1949. Suurimmat muutokset ovat kuitenkin tapahtuneet vasta viime vuosina, kun 2011 lastensuojeluliiton nimi muutettiin, sekä kaikki sosiaalipalvelut siirrettiin perhe- ja sosiaaliministeriön alle. Siinä missä lastensuojelupalvelut ennen painottuivat pelkästään suojelua tarvitseville lapsille, nykyään lastensuojelu on keskittynyt vahvasti lapsen koulutukseen, sekä lapsen fyysiseen ja psyykkiseen kehitykseen. Turkin lastensuojelupalveluja ovat ehkäisevät lastensuojelupalvelut, lastensuojelulaitokset, sijaishuolto sekä huostaanotto sekä adoptiopalvelut. (Tunç 2013, 7–11.)

Lastensuojelun asiakkaaksi pääsee kahdella eri tapaa. Lastensuojelulain mukaan oikeus- ja hallintoviranomaisilla, lainvalvontaviranomaisilla, terveydenhuollon ammattihenkilöillä sekä oppilaitoksilla on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus. Lastensuojeluilmoitus tehdään lastensuojeluliitolle, ja lastensuojeluliitto tekee selvityksen tilanteesta välittömästi. Lastensuojelun asiakkaaksi voi myös itse hakeutua hakemuksella. (Çocuk koruma kanunu 2005.)

3.1 Ehkäisevät lastensuojelupalvelut

Lastensuojelulain tarkoitus on turvata suojelua tarvitsevan lapsen oikeus omaan hyvinvointiin ja suojeluun (Çocuk koruma kanunu 2005). Kuten Suomessa, myös Turkissa on ehkäisevää lastensuojelua. On lapsen edun mukaista, että lapsi kasvatetaan hänen omassa kodissaan, ja että hänelle tarjotaan oman ikäluokkansa ja kehityksensä mukaista tukea. Tuella tarkoitetaan neuvontaa, koulutusta, huoltoa, terveyttä sekä suojelua. (Türkiye büyük millet meclisi başkanlığı i.a.) Ehkäisevää lastensuojelupalvelua saa muunmuassa päivähoidosta, päiväkodista, sekä ilmaisesta päivähoidosta. Ilmaista päivähoitoa voidaan järjestää perheille, joiden

taloudellinen tilanne ei riitä päiväkodin päivähoidon. Ilmainen päivähoito järjestetään aina perheen luona. (Tunç 2013, 10.)

3.2 Lastensuojelulaitokset

Lastensuojelun laitoshoidon on kaikista käytetyin lastensuojelupalvelu. Laitoshoidon tarjotaan sekä lastenkodeissa, nuorisokodeissa, sekä lasten ja nuorten keskuksissa. Lastensuojeluliiton perustamat lastenkodit ovat tarkoitettu alle 12-vuotiaille lapsille, ja nuorisokodit ovat tarkoitettu 13–18 vuotiaille nuorille. Lastenkotien tarkoituksena on tarjota suojelua tarvitseville lapsille tukea fyysiseen, psyykkiseen, ja psykososiaaliseen kehitykseen. Nuorisokotien tehtävänä taas on suojella ja kasvattaa nuoria, ja ohjata heitä myöhemmin koulutukseen tai työelämään. Näiden lisäksi on myös lasten ja nuorten keskuksia, jotka poikkeavat lasten- ja nuorisokodeista. Lasten ja nuorten keskuksien tarkoituksena on pelkäämistään lapsille ja nuorille, joiden tarkoituksena on kuntoutua, ja päästä takaisin mukaan yhteiskuntaan. Kuntoutusta tarvitsevat lapset ja nuoret ovat sairauden, laiminlyönnin, tai heitteillejätön vuoksi kadulle joutuneita, tai kadulla työskentelemään joutuneita. (Yolcuoğlu 2009, 50–51.) Lasten ja nuorten keskuksessa ensimmäisen kuukauden aikana sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen selvityksen, minkä mukaan tarjotaan sopivaa palvelumuotoa (Çocuk ve gençlik merkezleri yönetmenliği 2001).

3.3 Huostaanotto ja sijaishuolto

Sijaishuoltoa tarjotaan Turkissa sijaisperhepalveluiden kautta. Sijaisperhepalvelut ovat astuneet voimaan Turkissa vuonna 1961. Mikäli lapsi ei voi saada omalta perheeltänsä tarpeeksi huolenpitoa, lapsi voidaan laitoshoidon sijaan sijoittaa väliaikaisesti toiseen perheeseen. Näin varmistetaan, että lapsi voi jatkaa normaalia elämäänsä mahdollisimman hyvin. (Yolcuoğlu 2009.) Sijaisperheen tehtävänä on suo-

jella, rakastaa, tukea lasta ja hänen psyko-sosiaalista terveyttään tarjoamalla lämmin kotiympäristö. Sijaisperhe tukee myös lapsen, ja hänen oman perheensä ja läheisten ihmisten kanssa olevia suhteita. (TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanligi 2014).

Huostaanottotilanteissa lastensuojeluliitto on vastuussa lapsen kiireellisestä sijoituksesta ja suojelusta. Lopullisen päätöksen huostaanotosta tekee kuitenkin tuomari. Sosiaalityöntekijä tekee oikeuteen huostaanottoa koskevan hakemuksen viiden päivän sisällä siitä, kun lapsi on otettu huostaan. Tuomarilla on hakemuksen saapumisesta alkaen kolme päivää aikaa antaa päätös jatkosta. (L 5395/2005.) Kiireellinen sijoitus kestää enintään kolmekymmentä päivää, ja sen aikana sosiaalityöntekijä tekee myös selvityksen lapsen tilanteesta. Lapsen tilanteen selvitykseen kuuluu perheen taustojen selvittäminen, sekä perheen sosiaalisen ja taloudellisen tilanteen selvittäminen. (TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanligi 2014.)

4 TULKKAUS LASTENSUOJELUALALLA

Asioimistulkkina olen kokenut lastensuojelualan toimeksiannot paikoin haastaviksi. Asiointi lastensuojelualan viranomaisten kanssa on asiakkaille usein herkkä ja tunteita herättävä tilanne, joten toimeksiannossa pidän niin sanotusti tuntosarvet pystyssä. Koen, että lastensuojelualan toimeksiannot vaativat henkisesti paljon. Tulkkaus on psykofyysistä-sosiaalista toimintaa, ja erinomaisen kielen hallinnan lisäksi tulkkauksessa vaaditaan vankkaa yleissivistystä, kiinnostusta ajankohtaisiin asioihin, sujuvaa ilmaisutaitoa, paineensietokykyä, hyvää keskittymiskykyä sekä ryhmätyöskentelykykyä. Tulkin on hallittava eri tulkkaustekniikat ja osattava käyttää tulkkaustekniikoita tilanteen mukaisesti. (Lehtinen 2008, 151). Tulkkina koen, että varsinkin lastensuojelualalla näihin seikkoihin täytyy kiinnittää erityisen paljon huomiota.

Lastensuojelun yksi keskeisistä periaatteista on lapsen kielellisen, kulttuurisen sekä uskonnollisen taustan huomioon ottaminen (L 417/2007). Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Lastensuojelun käsikirjan mukaan asioimistulkin varaaminen lastensuojelutapaamiseen on tarpeellista, vaikka maahanmuuttaja-asiakkaan suomen kieli vaikuttaisikin arkipuheen tasolla sujuvalta. Vaikka suomen kielen taso arvioitaisiinkin riittävän hyväksi, erikoissanasto vaatii kuitenkin jo tulkkausta asiakkaan äidinkielelle. Viestin perillemeno voidaan varmistaa käyttämällä asioimistulkin koulutuksen käyneitä. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.) Mikäli toimivaa tulkkausta ei järjestetä, maahanmuuttajan oikeusturva on kyseenalainen ymmärtämisvaikeuksista johtuen (Anis 2008, 43–44). Myös kielilain mukaan kaikilla on oikeus tulla kuulluksi omalla äidinkiellään ja oikeus maksuttomaan tulkkaukseen (L 423/2003).

Tulkin luotettavuus lastensuojelukeskusteluissa on erityisen tärkeää varsinkin asiakkaalle, sillä lastensuojelukeskusteluissa puhutaan arkaluontoisia ja perheen sisäisiä asioita, kuten vanhempien kasvatustavoista ja -taidoista. Lastensuojelukeskusteluissa tulkilta vaaditaan erityistä herkkyyttä ja läsnäolotaitoa sekä myös taitoja sana-

valintojen valintaan. (Anis 2008, 65.) Varsinkin lastensuojelualalla luotettavuus luodaan heti ensimetreillä, joten mielestäni tulkin esittäytymisen tärkeyttä ei voida korostaa liikaa. Toimeksiannon alkaessa tulkin tulee esittäytyä sekä viranomaiselle että maahanmuuttajataustaiselle asiakkaalle. Tulkki kertoo esittäytyessään omat työkielensä, olevansa puolueeton ja vaitiolovelvollinen, tulkaavansa kaiken puhutun mitään lisäämättä tai pois jättämättä sekä puhuvansa minä-muodossa.

Lastensuojelun arviointivaihe on maahanmuuttajaperheelle haastavaa, mikäli perheellä ei ole tietoa suomalaisesta viranomaistoiminnasta, lastensuojelun käytännöistä ja toimintatavoista (Ikonen 2016, 86). Lastensuojelun käsikirja neuvoo viranomaisia puhumaan selkosuomea asiakkaille, sillä lastensuojelun ammattisanasto ei ole välttämättä edes suomalaisen asiakkaan ymmärrettävissä. Pelkkä sana sosiaalityöntekijä voi olla vieras monissa kielissä ja kulttuureissa. (THL 2018. Lastensuojelun käsikirja.) Lastensuojelualalla tulkatessani olen havainnut, etteivät lastensuojelualan käsitteet ole aina kaikille tuttuja tai täysin selkeitä. On tärkeää, että tulkatessa käytetään täsmällisiä termejä sekä varmistetaan, että maahanmuuttajataustainen asiakas on varmasti ymmärtänyt kaikki asiat oikein. On käsitteitä, jotka voidaan ymmärtää monella eri tapaa kahdessa eri kulttuurissa, minkä vuoksi asioimistulkin on tärkeää tuntea hyvin kummankin maan kulttuurit ja toimintatavat. Kaikille termeille ei myöskään ole olemassa vastineita, ja tällöin tulkki selittää käsitettä asiakkaalle ymmärrettävästi, asiakkaan kulttuurin mielessään pitäen.

5 SANASTOTYÖ

Sanastotyön yksi päämäärinä on alaa koskevan viestinnän tehostaminen. Kun sanastotyötä tehdään erikoisalalta, on kysymys tarkasti rajautuvista käsitteistä ja niiden nimityksinä käytettävistä termeistä. (Sanastokeskus TSK i.a.) Sanastokeskus TSK:n tieteen termipankin (2018) mukaan sanastotyö on toimintaa, jossa erikoisalan käsitteitä kerätään, analysoidaan, kuvataan ja esitetään.

Sanastotyön tekeminen koostuu muun muassa seuraavista vaiheista: aiheen tarkka rajaaminen, aikataulutuksen, sanaston laajuuden rajaaminen ja käsitteiden valinta, käsitteiden määrittely. Aihealue on rajattava tarkasti, kohderyhmän tarpeet huomioon ottaen. Rajaukseen kuuluu esimerkiksi aiheen kuvaus ja tarvittaessa aiheen voi jakaa erilaisiin osa-alueisiin. Myös sanaston laajuus kannattaa rajata selvästi. Kun aihealueen lähdeaineisto on käyty läpi, lähdeaineisto analysoidaan ja pyritään löytämään aihealueeseen liittyvät käsitteet. (Suonuutti 2016, 34–36.) Sanastotyön keskeisimpiä käsitteitä ovat tarkoite, käsite, käsitejärjestelmä, termi ja määritelmä (Suonuutti 2015, 11).

5.1 Tarkoite

Tarkoitteet tarkoittavat todellisuuden ilmiöitä. Ne voivat olla sekä konkreettisia (esimerkiksi puut, esineet ja aineet) että abstrakteja (kuten yhteiskunta ja terveys). (Suonuutti 2016, 11.) Ne voivat myös olla keksittyjä (kuten yksisarvinen). Tarkotteilla on erilaisia ominaisuuksia, ja ominaisuuksista muodostettuja ajatusmalleja kutsutaan käsitepiirteiksi (Sanastokeskus TSK 2006, 6).

5.2 Käsitejärjestelmät

Käsite on tiedon yksikkö, joka muodostuu käsitepiirteiden yhdistelmästä (Sanastokeskus TSK 2006, 36). Käsitteet eivät koskaan ole irrallisia, vaan ne liittyvät aina

muihin käsitteisiin, tai muodostavat käsitejärjestelmiä. Käsitejärjestelmien mukaan käsitteiden väliset suhteet voidaan luokitella, ja on erotettu kolme eri käsitesuhdetta: hierarkkiset suhteet, koostumussuhteet sekä funktiosuhteet. (Suonuutti 2012, 13.)

5.2.1 Hierarkkiset suhteet

Hierarkkinen suhde toteutuu silloin, kun käsitteillä on yhteiset käsitepiirteet, mutta toisella käsitteellä eli alakäsittellä on jokin erottava lisäpiirre. Esimerkiksi jos puu olisi yläkäsite, alakäsittelenä voi olla havupuu. Tällöin havupuulla on kaikki yläkäsitteen piirteet, mutta sen lisäksi myös omat erottavat piirteensä. Hierarkkinen käsitejärjestelmä perustuu monitasoiseen järjestelmään: yläkäsitteet jakautuvat alakäsitteisiin, ja alakäsitteet voivat jakautua vielä uusiin alakäsitteisiin. (Suonuutti 2012, 13.) Hierarkkisia käsitesuhteita kuvataan pysty- ja vinoviivoin puudiagrammina (Sanastokeskus TSK 2006, 8).

5.2.2 Koostumussuhteet

Samoin kuin hierarkkisissa järjestelmissä, myös koostumussuhteet voivat olla moniulotteisia ja monitasoisia. Koostumussuhteessa yläkäsite perustuu kokonaisuuteen, ja alakäsite perustuu yläkäsitteen kokonaisuuden osaan. Esimerkiksi jos koostumussuhteessa yläkäsitteenä on puu, sen alakäsitteitä ovat runko, juuret, oksat. Koostumussuhteita on hyvin erilaisia, sillä kokonaisuuden osat voivat olla samanlaisia, tai toisistaan erilaisia. (Suonuutti 2012, 15–17.) Koostumussuhteita kuvataan kampa-diagrammeina, jotka muodostuvat pysty- ja vaakaviivoista (Sanastokeskus TSK 2006, 8).

5.2.3 Funktiosuhteet

Funktiosuhteita kuvataan käsitesuhteina, joita ei voida luokitella hierarkkisiksi tai

koostumussuhteiksi. Niitä ovat esimerkiksi ajalliset, toiminnalliset, välineelliset, paikalliset, alkuperään sekä syntyyn liittyvät suhteet. (Sanastokeskus TSK 2006, 6.) Assossatioon perustuvia epähierarkkisia suhteita ovat esimerkiksi tuottaja ja tuote, syy ja seuraus, edeltävän ja seuraavan ilmiön suhde, tapahtuma ja tekijä sekä tapahtuma ja paikka. Funktiosuhteita kuvataan nuolidiagrammeina. (Suonuutti 2012, 17.)

5.3 Termi

Termi on tarkkaan määritellyn käsitteen nimitys. Termit ovat alalla yleisesti tunnettuja sekä vakiintuneita käyttöön. (Tieteen termipankki 2016.) Yleensä sanastoissa termit ovat yksikkömuotoisia substantiiveja, mutta ne voivat kuitenkin olla myös monikkomuotoisia substantiiveja, adjektiiveja, adverbeja ja verbejä (Suonuutti 2016, 32). Termi voi sisältää kuitenkin myös muita kuin sanallisia aineksia, ja voi olla esimerkiksi myös symboli (Suonuutti 2016, 11).

5.4 Määritelmä

Terminologisen määritelmän kirjoittamista koskee tarkat säännöt, sillä sanaston laatu riippuu myös ennen kaikkea määritelmien laadusta. Ensinnäkin ennen määritelmän laatimista on välttämätöntä selvittää käsitteiden väliset suhteet ja samaan käsitejärjestelmään kuuluvat lähikäsitteet. On tärkeää, että käsitteet kuvataan omassa käsitejärjestelmässään. (Suonuutti 2016, 19.) Määritelmässä kerrotaan vain käsitteen olennaiset piirteet, erottaen sen muista käsitteistä jotka kuuluvat samaan yläkäsitteeseen (Tieteen termipankki 2015).

Määritelmän täytyy olla mahdollisimman lyhyt. Määritelmässä ei koskaan ole alkusanoja, sekä määritelmät ovat aina yksikössä. Määritelmä myös kuvaa sitä, millainen

käsite on, eikä sitä, millainen se ei ole. Mikäli määritelmä on lainattu toisesta asiakirjasta, lähde merkitään määritelmän perään esimerkiksi hakasulkuihin. (Suonuutti 2016, 19–37.)

Erikoisalojen sanastoissa käsitteitä määritellään kahdella tavalla: sisältömääritelmänä ja joukkomääritelmänä. Sisältömääritelmät ovat yleisimpiä määritelmiä, ja ne kuvaavat käsitteen sisällön sekä käsitteen olennaiset ja erottavat piireet. Joukkomääritelmät taas luettelevat kaikki käsitteen alaan kuuluvat tarkoitteet tai hierarkkiset alakäsitteet. (Suonuutti 2016, 34–36.)

6 LASTENSUOJELUN SANASTOTYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyöni aihe sai alkunsa, kun olin havainnut sanastojen merkityksen tulkkaustoimeksiannoissa. Olen asioimistulkkina harmitellut julkisten suomi-turkki sanastojen puutetta. Olen itse valmistautunut tulkkaustoimeksiantoihini tutustumalla alaan ja alan erikoissanastoon pääasiallisesti luotettavien internetlähteiden kautta. Alaan ja termistöön tutustumisen jälkeen olen luonut omia sanastoja Excel-taulukoihin. Sanastoni laajenevat jatkuvasti sitä mukaan, kun tulkkauskokemustakin karttuu. On kuitenkin hyvin yleistä, että tulkkaustoimeksiantoa tilatessa jätetään käsiteltävä aihe kertomatta. Tällöin asioimistulkin on vaikeaa valmistautua toimeksiantoon haluamallaan tavalla. Toivon kuitenkin, että oma sanastotyöni on mahdollisimman kattava lastensuojelualalla tulkkaamiseen. Lopulliseen, valmiiseen sanastoon jäi 69 käsitettä. Sanasto on aakkosjärjestyksessä suomen kielen mukaan.

Sanasto sisältää erikoismerkkejä, kuten *. Mikäli termillä ei ollut turkinkielistä vastinetta, tein sille termiehdotuksen. Oman termiehdotukseni merkitsin merkillä *. Myös määritelmien lähteet ovat merkitty tähdillä **, ***, **** ja *****.

6.1 Sanastotyöni lähtökohdat

Sanastotyöni ensimmäinen vaihe oli sanastotyön teoriaan tutustuminen. Sanastotyöhön tutustumisessa käytin ensisijaisesti Heidi Suonuutin Sanastotyön opasta (2012), joka opastaa sanastotyön menetelmiin ja perusteisiin. Sanastokeskus TSK ry:n internetsivut antoivat myös paljon hyödyllistä tietoa sanastotyön toteutusta varten.

Keräsin sanastotyön aineistoa lastensuojelun virallisilta internetsivuilta, lastensuojelualan kirjallisuudesta, lainsäädännöstä, omista tulkkauskokemuksistani ja vanhoista muistiinpanoistani, pätevistä tutkimuksista ja opinnäytetöistä. Hyödynsin

myös sanastotyössäni lastensuojelu.info internetsivuilla olevaa lastensuojelualan valmista sanastoa. Lastensuojeluinfon on tuottanut Lastensuojelun keskusliitto, ja lastensuojeluinfon sisältöä voi käyttää vapaasti lähdeviittauskäytännöllä. (Lastensuojelun keskusliitto. Lastensuojeluinfo.)

Sanastotyöprosessissa pidin jatkuvasti mielessäni kohderyhmän, eli sanaston käyttäjien tarpeet. Lastensuojeluala on laaja ala, joten opinnäytetyöni teoriaosuuden rajasin koskemaan vain lastensuojelupalveluja. Uskon, että jo lastensuojelupalveluiden käsittely teoriassa kiteyttää hyvän ja selkeän kokonaiskuvan sekä Suomen että Turkin lastensuojelusta.

Sanastooni päättyi ensin kaikki vastaan tulleet lastensuojelualan käsitteet ja ammattisanat. Vaikka olin tehnyt hyvän taustatyön ja tutustunut lastensuojelualaan hyvin, oli sanastoa ensin suhteellisen vaikeaa rajata lyhyeksi. Sanastoa rajatessani pidin myös jatkuvasti mielessäni kokemani tulkkaustoimeksiannot lastensuojelualalla. Mikäli en kokenut käsitettä olennaiseksi, enkä myöskään ollut törmännyt siihen toimeksiannoissani, en jättänyt sitä sanastoon.

6.2 Vastineiden haku ja termivalinnat

Päivitin sanastoani muutamaaan otteeseen, ennen kuin se päättyi nykyiseen muotoonsa. Ensin sanastot olivat raakaversioita: vastineet olivat niitä, mitkä tiesin tai arvelin tietäväni entuudestaan. Tämän jälkeen lähdin etsimään käsitteille vastineita oikein urakalla. Vastineita etsin muun muassa lastensuojelun opinnäytetöistä, lastensuojelun lainsäädännöstä, lastensuojeluliiton internetsivuilta sekä sanakirjoista.

Jouduin tekemään sanastoon myös omia termiehdotuksia, sillä kaikille käsitteille ei löytynyt täsmällisiä vastineita. Esimerkiksi Turkissa ei ole jälkihuoltoa, eikä myöskään sille löydy käsitettä. Löysin vastaavanlaisen käsitteen, mutta se ei kuitenkaan täysin ollut jälkihuoltoa kuvaava. Käsitteiden määritelmät täsmäsivät, mutta niissä oli

kuitenkin pieni ero. Turkkilaisessa käsitteessä oli kyse pelkästään perheen luokse takaisin menemisen tukemisesta. Jo käsite itsessään oli suoraan käännettynä ”takaisin perheen luokse ja perheelle tarjottava tuki”. Tämän vuoksi loin oman termiehdotukseni jälkihuollolle: *tamamlayıcı bakım hizmeti*. Suoraan käännettynä tämä tarkoittaa viimeisteltyä huoltoa.

Jälkihuollon lisäksi haastavia käsitteitä oli *lastensuojeluliitto* sekä *turvakoti*. Vuonna 2011 lastensuojeluliiton vanha nimi *Çocuk Esirgeme Kurumu* vaihdettiin muotoon *Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü*. Olen lastensuojelualalla tulkatessani huomannut, että asiakkaat käyttävät edelleen edellistä nimikettä. Myös itse töiden ulkopuolella saatan käyttää vielä tuota käsitettä, sillä se on juurtunut niin syvästi puhekielen. Se ei kuitenkaan ole enää virallisessa käytössä, joten luonnollisestikin sanastossani on lastensuojeluliiton uusi nimi. Turvakodin kohdalla oli samanlainen ongelma. *Turvakoti* on turkin kielellä *siğınma evi*. Olen kuitenkin myös tämän käsitteen kohdalla havainnut, että maahanmuuttajataustainen asiakas ei aina käytä tätä käsitettä. Olen enemmän törmännyt, että turvakodista käytetään tuttavallisemmin puhekielen käsitettä ”*barınak*”. *Barınak* viittaa kuitenkin vain suojaan ei turvakotiin. Sanastoon siis päättyi oikeaoppinen käsite, eli *siğınma evi*.

6.3 Määritelmien laatiminen

Määritelmissä pidin jatkuvasti mielessäni Suonuutin sanastotyön oppaan (2012) ohjeita. Kiinnitin huomiota määritelmien ulkoasuun, eli pidin huolta, että ne olivat yhden virkkeen pituisia, alkavat pienellä kirjaimella, eivätkä lopu pisteeseen. Käytin valmiita määritelmiä valmiista sanastoista tai termipankeista. Yritin valita määritelmät siten, että niistä tulisi ilmi kaikista olennaisin tieto käsitteestä. Sanastoon on merkitty tähdillä määritelmän alkuperäiset lähteet. Jotkut määritelmistä päättyivät sanastoon pienen muokkauksen kautta. Esimerkiksi joissain määritelmissä jätin tarpeettomat sanat välistä, ettei määritelmistä tulisi liian pitkiä. Lyhensin esimerkiksi Tapa-termipanikin avohuollon tukitoimen määritelmän. Alkuperäinen määritelmä oli seuraavanlainen: ”lastensuojelun osa-alue, jossa lastensuojelun asiakkaaksi otetulle lapselle ja

nuorelle ja hänen perheelleen annetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia sosiaalipalveluja, muita palveluja ja tukitoimia” (Tepa termipankki, 2017). Lyhensin määritelmän muotoon: lastensuojelun osa-alue, jossa asiakkaalle annetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia sosiaalipalveluja tai tukitoimia.

Sanastossa on kaikille suomen kielisille käsitteille määritelmät, lukuun ottamatta muutamaa itsestäänselvää käsitettä kuten hyvinvointi tai hakemus. Vastoin alkuperäisiä suunnitelmiani, päädyin tekemään myös muutamalle turkin kieliselle käsitteelle määritelmän. Mielestäni oli tärkeää, että turkin kielellä helposti väärinymmärretyille käsitteille löytyisi myös yksinkertainen määritelmä. Tein omat määritelmäni käsitteille huostaanotto, sijoitus, avohuollon tukitoimet sekä jälkihuolto.

6.4 Sanastotyön haasteet ja luotettavuus

Kaikista suurin haasteeni sanastotyössä oli turkin kielisten termien vakiintuneisuus; kaikki termit eivät olleet vielä täysin vakiintuneita. Lastensuojelupalvelut ovat ottaneet suuren harppauksen eteenpäin Turkissa kunnolla vasta 2011, kun lastensuojeluliiton nimi vaihdettiin, ja lastensuojeluliitto siirtyi työministeriöstä perhe- ja sosiaaliministeriön piiriin (Tunç 2013, 7). Tämän vaikeutti opinnäytetyöprosessia huomattavasti. Monissa alan tutkimuksissa ja esitteissä samasta käsitteestä puhuttiin eri nimillä, minkä vuoksi oikean käsitteen etsiminen oli joidenkin käsitteiden kohdalla monen päivän kestoinen prosessi. Esimerkiksi käsite ”lastensuojeluilmoitus” oli lastensuojelulaissakin ilmaistu muodossa ”ilmoitus lastensuojeluun”. Muissa lähteissä oli käytetty myös muutamaa eri vaihtoehtoa lastensuojeluilmoitukselle, joista kaikki mielestäni olivat erittäin päteviä ja luotettavia. Valitsin kuitenkin kaikista käytetyimmän käsitteen.

Tiesin jo opinnäytetyötä aloittaessani, että tulen käymään käsitteiden valinnoissa paljon keskustelua muiden turkin kielen tulkkien kanssa. Me turkin kielen tulkkiopis-

kelijat olemme jo kolmen vuoden asioimistulkkioiskelujen taipaleen aikana keskusteleet eri käsitteiden vaihtoehdoista. Jokaisella tulkilla on ollut oma näkemyksensä siitä, mitä käsitettä käyttää ja missäkin tilanteessa. Käytetyt käsitteet voivat vaihtua esimerkiksi sen mukaan, missäpäin Turkkiä ollaan. Oma äidinkieleni on suomi. Tämän vuoksi tarkastutin opinnäytetyöni sanaston kahdella asioimistulkilla ja kääntäjällä, joiden äidinkieli on turkki. Yksi heistä on kotoisin Itä-Turkista, toinen heistä Etelä-Turkista. Omat juureni ovat taas Muglan maakunnasta. Pyysin tarkastajia käymään sekä opinnäytetyöni että sanastoni läpi. Heiltä sain arvokasta palautetta ja pohdittavaa käyttämiini valintoihin.

Luotettavuuden varmistamiseksi etsin myös jokaisesta vastineesta materiaalia eri lähteistä. Näin ollen pystyin varmistamaan, että kyseistä käsitettä käytetään varmasti samassa asiayhteydessä, ja pystyin katsomaan, että onko se yleisesti tunnettu ja käytetty käsite. Tämä oli myös paikoin haastavaa, sillä kuten kerroin aikaisemmin: kaikki turkin kieliset käsitteet eivät ole vielä vakiintuneita. Sanaston ollessa valmis, pyysin vielä turkkia äidinkielenään puhuvaa miestäni lukemaan sanaston turkin kielen osuuden läpi. Pyysin häntä kertomaan jokaisen käsitteen kohdalla, että ymmärtääkö hän mitä käsitteellä tarkoitetaan. Luotettavuuden roolia pelasi myös lähdeaineiston luotettavuuden arviointi. Yritin käyttää mahdollisimman tuoretta aineistoa mitä löytyy. Esimerkiksi kaikki kirjastosta lainatut kirjani ovat paria poikkeusta lukuunottamatta julkaistu muutaman vuoden sisällä.

7 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli luoda laadukas lastensuojelun sanasto työkielillä suomi ja turkki. Sanastotyön tekeminen oli pitkä, antoisa prosessi, ja tunnen kehittyneeni prosessin aikana asioimistulkkina paljon. Olen tyytyväinen, että päätin tehdä opinnäytetyökseni sanastotyön, sillä se on vienyt minua ammatillisesti eteenpäin monesta eri näkökulmasta. Sain myös hyvät valmiudet kehittämään omaa ammattitaitoani jatkossakin.

Koko sanastotyöprosessi oli monivaiheinen ja yksityiskohtainen, mitä en osannut ennen työtä aavistaa. Sanastotyön tekemisen kautta opin arvioimaan omaa osaamistani. Sanaston tekeminen sisälsi jatkuvaa analysointia, itselleen omien valintojen perustelemista, suunnitelmallista tiedonhakua, lähdekritiikkiä.. Tutustuin lastensuojelualan aikaisempaa syvemmin, ja koen, että osasin arvioida lastensuojelualan keskeisimpää tietoa, mikä näkyi myös sanastossa. Sanaston ensimmäiset versiot muistuttivat sosiaalialan sanastoa, minkä vuoksi lyhensin sitä reilusti. Nyt sanastoa katsoessani uskon, että valmiissa sanastossa on lastensuojelualan kaikista tärkeimmät ammattikäsitteet mukana.

Olen jo huomannut opinnäytetyöprosessin vaikuttavan työni laatuun. Minulla on nyt jo paljon ammattimaisempi ote sanastojen tekemiseen, mikä näkyy myös tulkkausten laadussa. Esimerkiksi ennen en ole juurikaan lisännyt määritelmiä sanastoihini, mutta nyt olen laatinut uusiin sanastoihini myös lyhyet määritelmät mukaan. Niistä on ollut paljon apua. Vaikka tulkin tehtävänä ei ole selittää asiakkaalle käsitettä, niin tulkkaus on silti sujuvampaa kun tietää käsitteen määritelmän jo etukäteen. Opinnäytetyöni ansiosta pääsen jatkossakin viemään omat sanastoni aivan uudelle tasolle laadultaan ja sisällöltään.

Opinnäytetyötä tehdessäni opin myös ajanhallintaa, sillä olin aliarvioinut sanastoon käytettävän ajan täysin väärin. Jo käsitteiden valitseminen oli tarkkaa työtä. Vastineiden etsiminen oli sanaston isotöisin osuus, mutta samalla myös nautinnollisin. Sain paljon itsevarmuutta tulkkina, kun onnistuin löytämään juuri sen oikean vastineen minkä tarvitsinkin. On ollut hienoa havaita opinnäytetyöprosessin aikana, miten myös kielitaitoni on parantunut. Muistan, miten opinnäytetyöprosessia aloittaessani turkin kielisten virallisten tekstien, kuten lastensuojelulain lukeminen oli itselleni vaikeaa. Palasin kuitenkin lukemaan samat lähteet parin kuukauden kuluttua, ja hämmästyin todella paljon, miten saman tekstin lukeminen ei tuottanut enää vaikeuksia.

Sanasto on tarkistettu kahdella turkkia äidinkielenään puhuvalla asioimistulkilla. Sain heiltä arvokasta palautetta sekä teoriaosuudestani ja sanastostani. Toivon, että sanastostani on hyötyä asioimistulkkioiskelijoille, tulkeille sekä kääntäjille. Tavoitteeni oli luoda laadukas lastensuojelun sanasto, ja uskon onnistuneeni tässä tavoitteessa. Opinnäytetyöni sanastoa voidaan jatkossa jatkaa myös muille työkielille. Sanastosta voitaisiin myös jatkamalla tehdä esimerkiksi sosiaalihuollon palveluprosessin sanasto. Työtä tehdessä konkretisoitui myös vahvasti se, ettei asioimistulkki voi koskaan olla valmis. Aina on kehitettävää ja opittavaa, oli kyse mistä alan tulkkauksesta tahansa!

LÄHTEET

- Anis, M. (2008). Sosiaalityö ja maahanmuutto. Saatavilla 14.3.2018
<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/35938/diss2008Anis.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Bardy, M. (2013). *Lastensuojelun ytimissä*. Tampere: Juvenes Print.
- Çocuk hizmetleri genel müdürlüğü (2001). Çocuk ve gençlik merkezleri yönetmenliği Saatavilla 3.4.2018
<http://cocukhizmetleri.aile.gov.tr/data/544e2471369dc318044059a0/%C3%87ocuk%20ve%20Gen%C3%A7lik%20Merkezleri%20Y%C3%B6netmeli%C4%9Fi.pdf>
- Çocuk hizmetleri genel müdürlüğü i.a. Saatavilla 27.1.2018
<https://cocukhizmetleri.aile.gov.tr/>
- Ikonen, L. (2016). *Jos lastensuojelulla on asiaa – Joka kodin opas viranomaisasiointiin*. Kerava: Kustannusliike Vahtikoira.
- L 1301/2014. Sosiaalihuoltolaki. Saatavilla 28.4.2018
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301>
- L 417/2007. Lastensuojelulaki. Saatavilla 3.2.2018
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417#P50>
- L 423/2003. Kielilaki. Saatavilla 1.2.2018 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030423>
- L 5395/2005. Çocuk koruma kanunu. Saatavilla 24.3.2018
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/07/20050715-1.htm>
- Lastensuojelu.info. Tietoa lastensuojelusta. Saatavilla 29.1.2018
<https://www.lastensuojelu.info/>
- Lehtinen, S. (2008). Totta ja tarua tulkkauksesta. Teoksessa Helin, Irmeli & Yli-Jokipii, Hilka (toim.) *Kohteena käänös. Uusia näkökulmia kääntämisen ja tulkkauksen tutkimiseen ja opiskelemiseen*. Helsinki: Yliopistopaino. Saatavilla 27.1.2018
- Pukkio S. & Hipp T. (toim). (2016) *Mikä jälki jää? Opas lastensuojelun jälkihuoltotyöhön*. Helsinki: Lastensuojelun Keskusliitto.

- Sanastokeskus TSK (2006). Terminologian sanasto. Saatavilla 25.4.2018
<http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/TerminologianSanasto.pdf>
- Sanastokeskus TSK i.a. Sanastotyö. Saatavilla 2.4.2018
https://www.tsk.fi/tsk/fi/sanastotyö_-_mitä%2C_miksi_ja_kenelle%3F-8.html
- Sanastokeskus TSK ry. (2006). Terminologian sanasto. Helsinki: Sanastokeskus TSK ry. Saatavilla 31.1.2018.
<http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/TerminologianSanasto.pdf>
- Suonuuti, H. (2012). *Sanastotyön opas*. Helsinki: Sanastokeskus TSK ry.
- T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2014). Korunmaya muhtaç çocuk kimdir. Saatavilla 31.3.2018 <http://samsun.aile.gov.tr/hizmetlerimiz/sorularla-hizmetlerimiz/korunmaya-muhtac-cocuk-kimdir-ve-koruma-altina-nasil-alinirlar>
- THL (2017). Sosiaalialan tiedonhallinnon sanasto, versio 4.0. Saatavilla 30.4.2018
https://thl.fi/documents/920442/290835/sosiaalialan_tiedonhallinnan_sanasto_4_0.pdf/1854a756-2662-4f47-80e3-a8b413340fce
- THL (2018). Lastensuojelun käsikirja. Saatavilla 29.1.2018
<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja>
- Tieteen termipankki (2015). Määritelmä. Saatavilla 3.2.2018
<http://tieteentermipankki.fi/wiki/M%C3%A4%C3%A4ritelm%C3%A4>
- Tieteen termipankki (2016). Termi. Saatavilla 3.2.2018
<https://www.tieteentermipankki.fi/wiki/Terminologiaoppi:termi>
- Tunç, I. (2013). Türkiye'deki çocuk koruma hizmetleri. Saatavilla 5.2.2018
https://www.academia.edu/5875561/T%C3%BCrkiyedeki_%C3%87ocuk_Koruma_Hizmetleri
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı i.a. Çocuk koruma kanuna göre verilen koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının uygulanması hakkında yönetmenlik. Saatavilla 3.4.2018
https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/belge/um_cocukkorumatetbirkararlari.pdf

Yolcuođlu I. (2009). T¼rkiye'de ocuk Koruma Sisteminin Genel Olarak
Deęerlendirilmesi. Saatavilla 27.1.2018
<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/197984>

LIITE 1: LASTENSUOJELUN SANASTO SUOMI–TURKKI

SUOMI	TURKKI
adoptio oikeudellinen toimenpide, jolla adoptiovanhemman tai adoptiovanhempien ja adoptoitavan välille muodostetaan uusi perhesuhde ****	evlat edinme
arviointi	değerlendirme
asiakassuunnitelma palvelunjärjestäjän ja sosiaalihuollon asiakkaan laatima suunnitelma, joka kuvaa palvelutarpeen edellyttämiä sosiaalipalveluja, tavoitteita ja muita tukia **	müşteri planı
avohuollon tukitoimet lastensuojelun osa-alue, jossa asiakkaalle annetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia sosiaalipalveluja tai tukitoimia **	açık yardım ve destek hizmetleri * çocuk koruma hizmetlerinin açık yardımda ve sosyal destekte bulunduğu hizmet
ehkäisevä lastensuojelu eri tahojen ennaltaehkäiseviä toimia, joilla turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia, sekä tuetaan vanhemmuutta *****	önleyici çocuk koruma
elatusmaksu	nafaka
fyysinen hyväksikäyttö	fiziksel istismar
hakemus	başvuru
henkilökohtainen koskemattomuus perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen (Perustuslaki 731/1999)	kişi dokunulmazlığı

huoltajuus	velayet
huostaanoton edellytykset	koruma altina almanin koşulları
huostaanotto lastensuojelun toimenpide, jossa osa lapsen huoltoon kuuluvista vastuista ja oikeuksista siirretään sosiaalihuollosta vastaavalle toimenpiteelle **	koruma altina almak çocuğun bakımıyla ilgili olan yükümlülükler ve sorumluluklar resmi kuruma geçiyor
hyvinvointi	refah
hyväksikäyttö	istismar
ilmoitusvelvollisuus	bildirme yükümlülüğü
jälkihuolto sijoituksen päättymisen jälkeen järjestettävä tuki ja apu, jonka tarkoituksena on helpottaa lapsen tai nuoren palaamista kotiin tai hänen itsenäistymistään *****	tamamlayıcı bakım hizmeti* yerleştirme bittiğinde verilen desteğin ve yardımın amacı kendi evini veya kendi hayatını kurmaya yardımcı olmaktır
kehitykselliset tarpeet	gelişimsel ihtiyaçlar
kiireellinen sijoitus sijoittaminen, joka tehdään välittömässä vaarassa tai muuten kiireellisen lastensuojelun sijaishuollon tarpeessa olevalle lapselle **	acil yerleştirme
kiusaaminen	zorbalık
kotikäynti käynti, jossa ammattihenkilö saapuu asiakkaan kotiin, muuhun asuinpaikkaan tai arkiympäristöön **	ev ziyareti
koulukuraattori koulun sosiaalityöntekijä, joka tukee oppilaita ja heidän perheitään ***	okul rehber öğretmeni

kuulemiskertomus	şahsi kişilerin fikirlerin acıklığa kavuşturulması
laiminlyönti	ihmal
lapsen etu lastensuojelua toteuttaessa on otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu, jolloin etsitään lapsen kannalta parasta ratkaisua ***	çocuğun üstün yararı
lapsen oma näkemys tilanteestaan	çocugun kendi durumu ile ilgili görüşü
lapsen osallisuus lapsi on mukana määrittämässä, toteuttamassa, ja arvioimassa hänen asioissaan tehtävää työtä***	çocuk katılımı
lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö seksuaalinen teko, joka tehdään alle 16 vuotiaalle (Minlex)	çocuk cinsel istismari
lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu toteutetaan tekemällä lastensuojelutarpeen selvitys, asiakassuunnitelma, sekä järjestämällä avoimuuden tukitoimia ***	çocuğa ve aileye yönelik çocuk koruma
lasten oikeudet	çocuk hakları
lasten tapaamisoikeus	çocuk görme hakkı
lastenkoti lastensuojelulaitos, jossa asuu sijoitettuja lapsia ja nuoria ***	çocuk evi

lastensuojelu sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on turvata erityistä suojelua tarvitsevien lasten ja nuorten oikeus turvalliseen kasvuympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen **	çocuk koruma
lastensuojeluilmoitus kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle tehty ilmoitus lapsesta, jonka tilanne edellyttää palvelutarpeen arviointia ja lastensuojelutarpeen selvittämistä **	çocuk koruma ihbarı
lastensuojelulaitos laitos, jossa koulutetut työntekijät vastaavat sijoitettujen lasten huolenpidosta***	kurum bakım
lastensuojelulaki määrittää lastensuojelua koskevat säännökset***	Çocuk Koruma Kanunu
lastensuojelutarpeen arviointi tehdään lastensuojelun asian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän toimesta *****	çocuk koruma ihtiyacın değerlendirilmesi
lastensuojelutarpeen selvitys	çocuk hakkında sosyal inceleme
lastenvalvoja henkilö, joka huolehtii isyyden selvittämisestä, lapsen huollon, tapaamisoikeuden ja elatusavun turvaamisesta, ja tapaamisten valvonnasta **	çocuk hakları gözetmeni

muutoksenhaku toimenpide, jolla asianosainen pyrkii saamaan muutoksen hallintoasiassa tehtyyn päätökseen**	resmi makamın kararına itiraz başvurusu
neuvontapalvelut	danışmanlık hizmetleri
omatyöntekijä	kendi şahsi çalışan / irtibat personeli
perheasioiden sovittelupalvelut perheessä esiintyvät ristiriidat ja oikeudelliset asiat on ensi sijassa pyrittävä ratkaisemaan perheenjäsenten keskinäisissä neuvotteluissa ja sopimuksella *****	aile arabuluculuğu
perheen voimavarat	ailenin güç kaynakları
perhekuntoutus sosiaalipalvelu, jossa annetaan tehostettua tukea lastensuojelulaitoksessa sosiaalisen toimintakyvyn varmistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi **	aile rehabilitasyonu
perhetyö kotiin annettava sosiaalipalvelu, jossa tuetaan ja ohjataan omien voimavarojen vahvistamista ja keskinäisen vuorovaikutuksen parantamista **	aile sosyal hizmetleri / aile çalışmaları
perhetyöntekijä työskentelee lapsiperheissä, ja auttaa vanhempia lasten hoidossa, huolenpidossa, kasvatuksessa kodinhoidossa sekä kodinhoidollisissa tehtävissä ***	aile sosyal çalışmacısı
psykososiaalinen kehitys	psyko-sosyal gelişim

pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi perhe tai lapsi voi hakea apua lastensuojelusta yhdessä työntekijän kanssa ***	çocuk koruma için başvuruda bulunmak
sijaisperhe perhehoitoa antava perhe, johon on lastensuojelullisista syistä sijoitettu hoitoon perheen ulkopuolinen lapsi ***	koruyucu aile
sijoitus lapsi sijoitetaan sijaishuoltoon, eli lapsen hoito ja kasvatusta järjestetään hänen oman kotinsa ulkopuolella ***	yerleştirme yerleştirme hizmeti, çocuğun bakımını ve yetiştirilmesini kendi evinin dışında düzenlemektedir
sosiaaliohjaaja toimii sosiaalisen tuen, neuvonnan ja ohjauksen tehtävissä (ammattinetti)	sosyal hizmet uzmanı
sosiaaliohjaus sosiaalipalvelu, jossa arvioidaan sosiaalihuollon asiakkaan palvelutarpeita **	sosyal danışmanlık
sosiaalipäivystys sosiaalipalvelu, jossa annetaan sosiaalihuollon asiakkaalle välitön apu kriisitilanteessa **	acil kriz servisi
sosiaalitoimisto tai sosiaalitoimi tarjoaa kunnan asukkaille erilaisia palveluja ja avustuksia ***	sosyal hizmetler bürosu
sosiaalityöntekijä sosiaalihuollon ammattihenkilö, jolla on sosiaalityöntekijän ammattiin soveltuva ylempi korkeakoulututkinto**	sosyal çalışma görevlisi

tahdonvastainen huostaanotto tilanne, jossa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai huoltajat eivät suostu huostaanottoon ***	isteği dışında koruma altına alınmak
tasa-arvo	eşitlik
tasapainoinen kehitys	dengeli gelişim
tuen tarve henkilön toimintakyvystä, terveydentilasta tai elämäntilanteesta johtuva tarve, joka edellyttää hoidon tai muun tuen saamista **	destek ihtiyaçları
turvakoti auttaa perheväkivallan kohteeksi joutuneita, sekä niitä, jotka kokevat perheväkivallan uhkaa ***	siğınma evi
turvallinen kasvu ympäristö	güvenli büyüme ortamı
valitusoikeus	itiraz hakkı
valvonta	gözetim
varhainen puuttuminen moniammatillinen toiminta, jolla pyritään edistämään lapsen turvallista kasvu ympäristöä *****	erken tespit
vastuussa oleva sosiaalityöntekijä	sorumlu sosyal çalışma görevlisi
viranomaispäätökset	yetkililerce verilen kararlar
vireilletulovaihe	işlemlerin başlama aşaması
väkivalta	şiddet
YK:n lapsen oikeuksien sopimus	Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi

MÄÄRITELMIEN LÄHTEET

* Itse tekemäni termiehdotus ** Itse tekemäni määritelmä

** TEPA-termipankki. Sosiaalialan tiedonhallinnon sanasto, versio 4.0 (THL 2017)

*** Lastensuojelu.info. Sanasto **** Wikisanakirja ***** Lastensuojelun käsikirja

SANASTON LÄHTEET

- Ammattinetti i.a. Sosiaaliohjaaja. Saatavilla 2.4.2018 http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/291_ammatti
- Çocuğa şiddet önlüyoruz (2012). Çocuk koruma asgari standartlar. Saatavilla 6.2.2018 <http://www.cocugasiddetionluyoruz.net/wp-content/uploads/Cocuk-Korumada-Asgari-Standartlar.pdf>
- Çocuk gözlemevi. Sözlük. Saatavilla 18.3.2019 <http://www.cocukgozlemevi.org/sozluk>
- Çocuk hizmetleri genel müdürlüğü i.a. Saatavilla 27.1.2018 <https://cocukhizmetleri.aile.gov.tr/>
- Dağlı T (2016). Çocuk koruma sistemleri. Saatavilla 6.2.2018 <http://www.childandfamilytraining.org.uk/sites/9/pg/70/TURKISH-ocuk-KorumaSistemleri-kitap.pdf>
- L 417/2007. Lastensuojelulaki 13.4.2007/417. Saatavilla 24.2.2018 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417#P50>
- L 5395/2005. Çocuk Koruma Kanunu. Saatavilla 24.3.2018 <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/07/20050715-1.htm>
- Lastensuojelu.info i.a. Lapsiperheiden palvelut. Saatavilla 23.3.2018 <https://www.lastensuojelu.info/lapsiperheiden-palvelut/>
- Lastensuojelu.info. Sanasto. Saatavilla 24.2.2018 <https://www.lastensuojelu.info/sanasto/>
- Minlex (2015-2018). Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö. Saatavilla 30.3.2018 <https://www.minilex.fi/a/lapsen-seksuaalisen-hyv%C3%A4ksik%C3%A4yt%C3%B6n-m%C3%A4%C3%A4ritelm%C3%A4>
- Sanakirja.org. HS. Saatavilla 26.3.2018 <http://www.sanakirja.org/>
- THL (2015). TEPA-termipankki. Sosiaalihuollon tietokomponenttien sanasto 3.0. Saatavilla 16.3.2018 <http://www.tsk.fi/tepa/fi/>

- THL (2017). Sosiaalialan tiedonhallinnon sanasto, versio 4.0. Saatavilla 30.4.2018
https://thl.fi/documents/920442/290835/sosiaalialan_tiedonhallinnan_sanasto_4_0.pdf/1854a756-2662-4f47-80e3-a8b413340fce
- THL (2018). Lastensuojelun käsikirja. Saatavilla 23.2.2018 <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja>
- Tunç, I. (2013). Türkiye'deki çocuk koruma hizmetleri. Saatavilla 5.2.2018
https://www.academia.edu/5875561/T%C3%BCrkiyedeki_%C3%87ocuk_Koruma_Hizmetleri
- Wiki-sanakirja. Saatavilla 30.3.2018 <https://fi.wiktionary.org/wiki/Wikisanakirja:Etusivu>